

SVENSKA
P O E S I E N S
H I S T O R I A.

AF

C. J. LÉNSTRÖM.

Sine ira et studio.

FÖRRA DELEN.

ÖREBRO,
N. M. LINDH'S BOKTRYCKERI.

1839.

**HÖGBORNE FURSTE,
NÅDIGSTE KRONPRINS!**

*Detta försök att teckna utvecklingen af mitt
fäderneslands skaldekonst, ofullkomligt, emedan
krafterna icke motsvarat min brinnande kärlek
för mitt ämne, vågar jag i all underdånighet*

tillegna Ers Kongl. Höghet, icke blott såsom en gärd af tacksamhet derföre att E. K. H. anställt mig som Docent vid Upsala Akademi, der jag funnit litterära hjelpmedel för detta och andra skriftställar-försök, och der E. K. H. äfven en gång beredt mig tillfälle att i offentliga föreläsningar meddela resultaterna af mina studier, utan äfven såsom en gärd af hyllning åt den Ungdoms Furste, som så varmt älskar och befordrar litterära bemödanden, och under hvars spira derföre hvarje svensk yngling, som egnat sitt lif åt Vetenskapen, hoppas en gång få glädja sig åt uppblomstringen af ett nytt, ett gyl-dene, tidehvarf i det svenska fosterlandets både politiska och litterära lif.

Underdånigst

C. J. LÉNSTRÖM.

Inledning.

1. Arbetets plan.

Hvarje lands Litteratur bör öfver sin Vitterhet ega två slags arbeten: ett lärdt och fullständigt, byggt på flitig detaljforskning, för de vetenskapligt bildade; samt ett annat populärare hållet, som, omfattande resultaten af de forskningar, som i det förra äro nedlagda, utgör en intressant *tafla* af samma vitterhet för landets studerande ungdom och hvarje medborgare, som gör anspråk på någon grad af bildning och fosterlandskärlek. Denna *tafla* bör i allt vara ordnad efter sparsamhetslagen, blott upptaga det viktigaste i hvarje rigtning och afseende, samt i ingenting vara öfverlastad. Der måste finnas ett strängt sammanhang, som noga fasthållles och uppvisas; denna *tafla* måste vara en organism af endast de skaldegestalter och dikter, som, framstigande ur hvar sitt tidehvarfs bakgrund, på detta tidehvarf eller på bildningen af ett följande öfvat ett jemförelsevis betydligare inflytande, eller med ett ord endast de böra upptagas, hvilka varit ett, så vidt inom poesien ske kan, klart uttryck af national-medvetandet och national-bildningen. Der må ej finnas ett öfvermått af färgor, af granna ord, ty alla undervisande böcker skola företrädesvis innehålla sak; dock få ej orden, särdeles, när de röra ett så skönt ämne, vara torrt prosaiska, kalla och flegmatiska. Föredraget måste vara ungdomligt. Med boktitlar, siffror och namn får en sådan *tafla*, såsom endast fattande sa-

Svensku Poes. Hist.

ken ur den högsta möjliga, den *ästhetiska*, synpunkten, och icke ämnad att vara en bibliografiskt-historisk undersökning, icke vara öfverlastad, ty de må förutsättas bekanta genom ett föregående lärdt arbete öfver ämnet, här *Hammarškölds*. Vidare bör denna tafla vara *opartisk*, ge alla tider och individer deras rätt, låta hvarje möjlig förtjenst taga sin krona, nyttja till måttstock ej blott vår tids teorier, utan den tidens, då den ifrågasvarande skalden var densammas älskling.

En sådan tafla af den Svenska poesien har författaren sökt att framställa genom denna bok, emedan ett sådant arbete alldeles saknas. Vi ega endast en enda, efter sin plan fullbordad, men endast till 1809 gående, *Historia öfver den Svenska Poesien i Hammarškölds Svenska Vitterheten*, och tvenne ofullbordade: *Wieselgrens Sveriges Sköna Litteratur*, som slutar med 1600:talet, och en, som mera liknar närvarande arbete till plan, *A. Lindeblads Svenska Sången*, som slutar med Reformationsperioden. Den första är alltför kronistisk och bibliografisk, saknar urval, sammanhang, historisk konst och besväras af stor ensidighet och hvarjehanda origtigheter; den andra är för mycket okritisk, rhapsodisk och overtenskaplig i afseende på föredragets hållning, intet stort, konstordnadt helt, ett amphibium af ett lärdt och bibliografiskt och ett rasonnerande arbete; det tredje är alltför mycket poetiserande, sväfvande och obestämdt, för att kunna tjena den studerande ungdomen och bildade Svenskar i allmänhet till en sammanhängande tafla af den Svenska Poesiens viktigaste företeelser från de äldsta till de nyaste tider. Dermed fränkänner dock Förf. ingalunda *Hammaršköld* den odödliga förtjensten, att hafva brutit hela denna bana och vandrat den under utröttlig forskning, ofta träffande omdöme och fullständigt uppräknande; de andra frändömmar icke Förf. poetiskt snille i föredrag och flera träffande omdömen och åsigter, samt den andres icke forskning. Intet motsva-